

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande:	Kjell Johansen	08-520 182 10
	Mob	0706-41 35 53
Vice ordf:	Håkan Hedén	08-774 14 95
	Mob	0702-07 07 82
Sekreterare:	Rune Stang	08-520 305 55
	Mob	0703-69 29 38
Kassör:	Linda Leibing-Hedén	08-774 14 95
	Mob	0703-05 30 23
Ledamöter:	Berit Åberg	08-530 447 57
	Mob	0707-44 82 91
	Gunnar Angerby	08-520 129 35
	Mob	0705-42 48 66
	Robert Norberg	08-524 001 0
	Mob	0702-71 05 58
Suppleanter:	Björn Asplund	08-550 856 66
	Mob	070-636 32 15
	Thomas Nilsson	08-520 307 18
	Mob	073-154 51 45
Registrator:	Berit ÅbergSchagerberg	08-530 447 57
		Medlemsregisteransvarig. <i>Vid ändring av adress, meddela registratorn.</i>
Adress:	FM avd 11 NYNÄSHAMN c/o Kjell Johansen Båtsmansvägen 13 149 31 NYNÄSHAMN k.r.johansen@tele2.se	
Kassör:	FM avd 11 Nynäshamn c/o Linda Leibing-Hedén Svedsviksvägen 153 149 43 NYNÄSHAMN	
Postgiro nr:	28 21 05 - 6	

produktion: st-media
R Stang
Skogsv 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail: st-media@telia.com

Ordföranden har ordet

Hallå alla vänner i Flottans Män!

Våren är här och snön faller fortfarande ibland. Märkligt väder i april men jag tror inte det beror på klimatförstörelsen. Båtputsandet och rabatternas iordningsställande gäller ju nu i april och sommaren närmar sig.

Aktiviteterna i vår förening har varit intensiva under våren; besök hos 4.sjöstridsflj vid Berga, samling ute vid Marinstugan med information om våra museiprylar, besök i Musköberget samt våra trevliga soppkvällar där vi fått höra mer om vår hembygd. Flottans Män med damer är verkligen på hugget.

Besöket i Musköberget nyligen påverkade oss som var med både positivt ur nostalgisynpunkt men även negativt då vi fick en inblick i hur man lyckats nedmontera den tidigare mycket effektiva Örlogsbasen med sina underhållsfunktioner. Det är mycket svårt att förstå hur dagens beslutsfattare kan förstöra en så väl uppbyggd och skyddad marin infrastruktur som fanns på basen. Vi kommer att försöka påverka detta i rätt riktning genom Flottans Mäns möjligheter som tung opinionsbildare. Det är vår allas skyldighet!

Nu närmar sig Riksårsmötet i maj med kryssning till Helsingfors. Hoppas att många från vår förening deltar då man under mötet träffar alla gamla kamrater från hela landet. Varför inte där diskutera vad vi tycker om Musköbasens framtid?

Nu har vi två soppkvällar och en vårfest ute vid Marinstugan kvar innan vi tar sommarledigt. Föreläsningarna på soppkvällarna går i temat vår hembygd, nu i april får vi höra om Nynäsbanans historia och i maj kanske vi får ett föredrag om Göta kanal. Kanske inte direkt vår hembygd, Göta kanal, men vi kan väl röra oss lite utanför!

Väl mött till vårens aktiviteter. Glöm inte att besöka vår stuga på Muskö. Vår nya stugofogde gör fantastiska underhållsinsatser såväl inomhus som runt på tomten.
Kjell

Den första soppkvällen 2016

Vid pennan R Stang

Som vanligt blev det högt i tak när väl de 35 gästerna hade anlänt och hälsat på Svarandra. Bland våra gäster denna kväll fick vi se ett för många obekant ansikte, som visade sig tillhöra Malte Davidsson en inte alltför ofta sedd gäst, men inte desto mindre välkommen.

Mingel, mingel och klockan närmade sig matdags, men innan dess var det återigen dags för Kjell att hälsa alla hjärtligt välkomna till denna årets första soppkväll. Förutom detta berättade han att vår årsplanering ligger ute på vår websida och innehåller en hel del aktiviteter som han hoppas medlemmarna skall tycka är intressanta att komma med på.

Mats

Kjell slutade inte där utan kallade fram Mats Öhman som passat på att fylla 75 år den 16 januari. Mats hyllades och förärades som seden är, en tavla. Näste man vi fick se i helfigur vid sidan av Kjell var 70 åringen Bo Hagelin som på dagen är 5 år yngre än Mats. Även han hyllades och fick emotta det han valt ur hyllnings-sortimentet.

Hagge

Malte Davidsson stod näst i tur att bli upp-vaktad, dock något sent eftersom han redan 27 september förra året fyllde 60 år, men hade då inte tillfälle att komma, men bättre sent än aldrig.

Malte

Vår eminenta registrator Berit Åberg hade räknat fram att Lennart Hollstrand som med stormsteg närmar sig 90 års-

dagen, i olika perioder varit medlem i Flottans Män i 22 år. 1953 – 68 och därefter från 2009 till dags dato. När detta uppdagades spreds en lätt panik i lägret, Lennart hade ju inte fått de tre vinklar, en för vart 6:e år som medlem, han så väl gjort sig förtjänt av. Detta rättades till denna afton.

Det var hög tid att anfalla soppskålarna som var framdukade med Mickes goda ärtsoppa. Det hördes ett litet försök att få till en punschvisa, men sånghäftena var inte framdukade så resultatet blev ganska tunt. Punschen smakade gott i alla fall och lite sparades givetvis för att kunna hållas på pannkakan som stod näst i tur. När så alla hade fått sig till livs av både soppa och pannkaka var det kaffe på maten och en mindre ommöblering inför kvällens föredrag om hur livet var på Muskö före utflyttningen av örlogsvarvet från Stockholm.

Bertil Oskarsson, född och uppväxt på ön, inledde sitt föredrag om det gamla Muskö

"Muskö före och med en Örlogsbas"

Älvsnabbsmonumentet

Bertil

med en bild. Älvsnabbsmonumentet ett för många sjöfarare välkänt sjömärke och en historisk symbol för Muskö och den gamla naturliga hamnen vid Älvsnabben. Monumentet står inte på ön Älvsnabben utan på Kapellön. Det är rest vid 300 års jubileet av Gustav II Adolfs avresa till 30-åriga kriget

i Tyskland. Sista gången kungen trampade svensk mark var vid Älvsnabben. Han stupade i Lützen 1632.

När monumentet invigdes 1930, så var vår dåvarande kronprins Carl Gustav och Louise där, samt mängder av enheter ur svenska flottan.

Blivande kungen fick lunch på Arbottna gård och när kortegen passerade Muskö skola fick barnen

vinka med svenska flaggor, en stor dag för Muskö, min mamma som då gick i första klass var med och vinkade.

Muskö kanal med "originalbro"

Gammal segelled som för länge sedan varit ett sund, där man bland annat transporterat förnödenheter från fastlandet till Älvsnabbshamn som finns omnämnt i "Kung Waldemars segelleder" från 1200 talet. Havsytan var då c:a 4 m högre än idag.

3 st gravfält finns på västra sidan och ett på östra sidan, dessa gravar har troligtvis koppling till avlidna personer ombord på fartygen under 1200 talet, enligt en av Haninge kommun genomförd inventering 2015.

Personer som avled till sjöss begravdes vanligtvis nära segelleder.

Fram till 30-talet var "kanalen" som ett krongrike, då det beslutades om ett AK projekt (nödhjälpsarbete) där kanalen skulle grävas upp och stensättas framför allt för att Musköfiskarna på ett snabbare sätt skulle kunna transportera sin fisk till fastlandet.

Nuvarande kanal invigdes 1934, bron på bilden som var öppningsbar, höjdes och blev fast bro på 60 talet. Omkring år 2000 byggdes en ny och bredare bro norr om den gamla.

Frågan om att flytta Stockholms örlogsbas som låg i centrala Stockholm togs för första gången upp redan under 1800-talet, och under detta århundrade lades flera förslag fram. 1809 föreslogs en flytt till Söderköping, 1863 till Hustegafjärden på Lidingö NV om Gåshaga. 1899 föreslogs en flytt till Kaknäs. År 1916 tillsattes en kommitté för att utreda det senare förslaget, men bara ett år senare beslutades det att flottan skall vara kvar i Stockholm och att en ny torrdocka skulle byggas på Beckholmen. År 1930 tog frågan upp igen, då en utredning förordade en flytt till Skärsåtra på Lidingö. Inte heller av detta blev något av, utan 1939 föreslog chefen för marinen en flytt till Erstavik. Strax därefter utbröt emellertid andra världskriget, vilket stoppade utflyttningsplanerna. Efter krigsslutet tillsattes år 1948 en örlogsbasutredning, som 1951 lade fram förslaget om en flytt till Muskö i Stockholms sydöstra skärgård. Redan innan dess hade medel beviljats för att påbörja vissa fartygstunnlar i berg på Muskö, som kunde inlemmas i basen om

den flyttades dit. Den 21 november 1950 sköts det första sprängskottet. Efter det fick de boende på ön uppleva en turbulent och omvälvande tid. 1 juli 1969 genomfördes den officiella utflyttningen av örlogsbasen från Stockholm till Muskö. Slutkostnaden för projektet blev 294 miljoner kronor.

Kajbygget vid ÖHM

Bilden är tagen under pågående kajbygge på Muskö, 2dra från vänster är min pappa Hans Oskarsson. Han körde bogserbåten som skymtar i bakgrunden, båtens namn var Berghök och ägdes av entreprenadfirman som byggde basen dvs Bergendal och Höckert ab. Det finns inte så många bilder från den tiden, allt var så hemligt. Båten användes för persontransporter från amiraler och neråt..., släpa pråmar, en pontonkran som fanns vid bygget, och något som skulle vara helt omöjligt att göra idag, nämligen att hämta kontanter (lön) till hela arbetsplatsen i Nynäshamn. Kontanter i

kuvert till hundratals anställda, ensam i en båt som gjorde 8 knop..... Behovet av transporter till och från ön kunde inte tillgodoses som det hade varit tidigare då man antingen rodde, seglade eller gick över isen när den höll. Under byggnationen av basen sköttes trafiken över till ön av ett flertal olika färjor som dels utgick från Alsnäset och Söderbybrygga.

Bilfärjan "Lahela"

Bertil berättar om en av dessa "Lahela". Hon byggdes som engelsk minsvepare 1943 och deltog vid landstigningen dagen D 6 juni 1944 vid Omaha beach. Fartyget såldes efter kriget till Langsund i Norge och byggdes om till bilfärja. Äventyret för den gamla slagskämpen slutar inte där hon såldes vidare och kom att sättas in i trafiken mellan Mickrum på Muskö och Söderbybrygga från 1961-till tunnelinvigningen 1964. Därefter som färja mellan Timmer nabben och Borgholm och slutligen sedan ombyggd till Vikingaskepp-96 (Svea viking) i Stockholm. Totalförstördes i en brand 2007. När Lodbrock lyfte det skadade skrovet bröts hon av vilket blev nådastöten för den gamla trotjänaren. Hon överlevde dagen D och många år som bilfärja men inte som turistvikingaskepp....

Tunneln

Eftersom sprängd bro skulle stänga inne flottan, även fast man kunde köra runt Muskö så skulle det vara en tunnel under militärleden ut från basen. Flera alternativ studerades bland annat att den skulle gå från Alsnäset, men Mälbyfjärden är för djup så det blev den nuvarande placeringen som var lämpligast. Byggstart 1959 och invigning mars 1964. Jag gick i Muskö skola på den tiden och vi fick vara med vid den stora händelsen. När vi åkte hem sa en kompis "nu är det bara Musk", dvs ingen ö..... Vid byggstart var det tänkt att tunneln bara skulle få användas för militär trafik, men det blev ändrat så Vägverket, nuvarande Trafikverket tog över driften. Debatten om

Muskötunneln invigd mars 1964

tunneln var uppe igen vid Försvarsbeslutet 2004 om basen skulle försvinna helt, men tunneln skulle vara kvar ändå och det är bra för Muskö.

Guldboda gård

En vacker idyll som det såg ut innan basen byggdes. Min grannfru Marianne Ljungberg (Borg) var född (1922-2015) och uppväxt på gården, som hennes far brukade. Driften togs över av hennes bror, som fick lämna stället när basen kom hit.

Nästa generation i slakten arrenderar nu Stegsholms gård på Gålö.

Efter det att Bertil avslutat sitt föredrag om livet på ön och hur det kom att förändras efter byggnationen och utflyttningen av örlogsbasen blev han avtackad för en mycket intressant och givande föreläsning om Muskö och hur livet där kunde te sig före den stora omvälvningen det innebar för de boende på ön när örlogsbas och varv flyttade ut.

Efter att ha passerat baren och slantat av för de drycker man inmundigat började folket att droppa av med en förhoppning om att det inte skulle dröja alltför länge innan det är dags för en ny trevlig kväll i kamratlig anda.

Årsmöte/årsmötesmiddag 2016

Vid pennan R Stang

Vi hade bestämt att årsmötet i vår förening skulle hållas lördagen 27 februari med början kl 17 på Balder. För att kunna delta i förberedelserna åkte jag hemifrån strax före kl 16 för att kunna hjälpa till med de förberedelser som med nödvändighet skulle göras för att kunna ta emot årsmötesdeltagarna. Döm om min förvåning när jag kom fram, hängt av mig ytterkläderna och sedan full av energi beredd att börja jobba, konstaterade att allt var redan klart. Kjell hade med hjälp av Björn varit på plats sedan ett tag och förberett allt. Det kändes lite snopet, men det går fler tåg.

Dags att börja årsmötet

De båda Björnarna läser handlingarna

Gunnar Bengtsson med hustru Herty kom även de ganska tidigt och en orsak till det var säkert att Gunnar i god tid innan mötet ville läsa in sig på de aktuella årsmöteshandlingarna eftersom han var tillfrågad om att föra ordförandeklubban under mötet. När så skeppsklockan slog två glas på första plattvaktens slog Kjell klubban i bordet och förklarade årsmötet öppnat. Han tände ett ljus och bad årsmötesmedlemmarna att stå upp för en parentation för våra medlemmar Kjell Olsson, Karl-Erik Hedberg Rune Blomqvist och John Emlén som avlidit under 2015.

Efter detta valdes Gunnar till årsmötesordförande och alla femton punkterna på dagordningen avklarades på ganska kort tid. Det fanns inget kontroversiellt att diskutera närmare. Medlemmarna var nöjda med den ekonomiska redovisningen, styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret och en proposition om att vi framgent skall nöja oss med en revisor, röstades igenom. Detta innebär en ändring

Mingel, mingel, mingel

Förätten var framdukad och smakade gott

Gert läser revisionsberättelsen

av stadgarna och kräver ytterligare ett årsmötesbeslut för att få effekt.

De medföljande damerna hade under tiden suttit lite i skymundan och minglat tillsammans med lite bubbel. För herrarnas del som "kämpat" sig igenom ett årsmöte var det så dags att göra damerna sällskap. Detta skedde dock först efter ett kortare besök vid baren, där det fanns starka drycker man kunde inhandla.

Kjell önskar välkommen till bords

Ytterligare mingel och nu blandades damernas ljuva och ljusa stämmor med lite mörkare röster från herrarna som efter barbesöket och de ansträngande årsmötesförhandlingarna kände ett behov av att släppa loss.

Middagen är serverad

Klockan tickade på och maten dukades fram. Micke hade överträffat sig själv denna kväll. Som förrätt vankades det Toast Skagen. Därefter helstekt fläskfilé och till det tre olika såser, rödvins-, peppar-, eller bearnaisesås. Till denna utsökta rätt serverade han klyftpotatis och sallad.

Till kaffet kladdkaka med vispgrädde och jordgubbe.

Det var en mycket god anrättning som uppskattades av alla.

Linda började sälja lotter som fick en strykande åtgång. Vår nyvalde stugfogde Björn Asplund satt med turlotten och var förste man att få komma fram och välja vinst. Valet, han gjorde, "Skärgårdsliv" av Carl Sören Colbing, var ganska självklart för denne gamle skärkarl. Åtskilliga fler fick komma fram till prisbordet bland dessa såg man bland annat Mats Öhman och Monica Asplund. Lotteriet var ett sätt att stärka upp vår ekonomi och skapa lite handlingsutrymme för att kunna förbättra/renovera i vår fina marinstuga. Även om vi inte detta nådde helt fram till det mål vår ambitiösa och

Björn, glad förstapristagare

Mats i väntan på vinsten

nyvalde stugfogde vill göra blev det ändå en god slant som kommer att användas till förbättringar där ute.

Årsmötesfesten slutade och alla som varit med var nöjda, mätta och glada när de så småningom drog sig hemåt.

Besök ombord 4sjöstri fartyg 12 feb

Vid pennan R Stang

Söndagen den 21 februari fick vi återigen möjligheten att besöka vårt värdförband 4sjöstridsflottiljen på Berga. Denna gång hade vi även skickat en signal om det förestående besöket till våra broderföreningar inom regionen vilket hörsammades av alla utom de mest avlägsna, Gotland, Norrköping, Västerås och Norrtälje.

Klockan 09 var 32 ivriga äldre herrar (och damer) med marint förflutet beredda på att få komma ombord på de olika fartygstyperna och få en orientering om hur livet ombord ter sig i dag. Vi hade blivit indelade i fyra grupper om c:a 10 i varje grupp. Den grupp jag kom att tillhöra skulle först få komma ombord på lagfartyget Trossö, byggd 1984 i Finland för dåvarande Sovjetunionens räkning, godkänd för fart på alla hav, inklusive polerna samt även för passagerarfart med plats för sextio personer. Vår ordförande Kjell medverkade vid inköpet av fartyget 1997 då han upprätthöll en befattning som ansvarig för trängfartygsanskaffning vid HKV

Manöverbryggan rejält uppdaterad

här uppe. Mitt andra besök ombord Trossö ägde rum 2012 då Kmd Jonas Wikström var förbandschef på 4sjöstridsflottiljen 2009-2013.

Det Löjtnant Johan Resare nu visade oss runt på var om inte ett helt nytt fartyg, så i alla fall ett rejält uppgraderat och moderniserat fartyg som för att kunna samverka med och leda förbandet hade samma moderna utrustning som de övriga i förbandet ingående enheterna.

Efter avbrott för en utsökt välsmakande lunch i matsalen togs vi sedan emot av förstemaskinisten på kustkorvetten Helsingborg Löjtnanten Magnus Andersson. En fartygstyp som jag aldrig tidigare besökt varför det kändes lite speciellt. Visby-klass eller Korvett typ Visby är en serie omfattande fem korvetter som utformats av Försvarets materielverk, FMV och tillverkas av SAAB Kockums AB i Karlskrona. Fartygen i Visbyklassen är 72,8 meter långa, 10,4 meter breda och har ett djupgående på 2,4 meter. Skrovet är byggt av ett kolfiberarmerat plastmaterial, vilket både minskar den magnetiska signaturen, och ger ett

Lt M Andersson berättar om fartyget

Visst kände man igen sig från två tidigare besök ombord, ett 2002 när vi var bjudna på en resa från Stockholm till Hårsfjärden av vår medlem Leif Nylander som då var förbandschef på 3ytstridsflottiljen 2001-2002, baserad i Karlskrona, men på visit

Ny modern, välutrustad sjukvårdsinrättning

Avgasrören kyls med enorma mängder sjövattnen för att minska värmesignaturen

förhållandevis litet displacement, 650 ton. Om fartygen vore byggda av stål skulle displacementen blivit cirka 1 100 ton. För att minimera radarsignaturen är skrovet utformat med stora plana vinklade ytor, och i princip all utrustning har byggts in i fartyget, eller sitter bakom särskilt utformade luckor. På fördäcket står allmålskanonen och akterdäcket utgör en helikopterplattform. På masten som står akter om kommandobryggan sitter lanternor som krävs enligt civila krav, i en krigssituation kan denna mast monteras av för att minimera radarsignaturen.

Fartygen har smygegenskaper, (eng. stealth), och är utformade för att kunna fullgöra många olika typer av uppgifter. Framdrivningsmaskineriet består av två die-

Sjösättning av den "Towed Array Sonar" som hänger längst akter, kan övervakas via en monitor från bryggan

selmotorer och fyra gasturbiner. Dessa är uppbyggda som ett CODOG-system (Combined Diesel Or Gas) vilket innebär att motorerna och turbinerna kan kopplas till samma två axlar. Dieselmotorerna ger en effekt av 2 600 kW och används vid låga farter. För högre farter kopplas istället turbinerna in, vilkas effekt av 16 000 kW

ger fartygen dess maxfart på 40 knop. Avgaserna från maskinerna leds ut genom dolda utlopp nära vattenytan i fartygets akter. Fartygen drivs av två stycken vattenjetaggregat och har alltså inga propellrar. Det första fartyget i serien sjösattes den 8 juni 2000 och den 16 december 2009 levererades de första två fartygen till marinen. Ytterligare ett har levererats den 18 december 2013.

Fartygens bestyckning avses i huvudversionen utgöras av en allmålspjäs modell 57 Mk3, 8 x sjömålsrobotar typ RBS15, 4 x Torped 45 samt minräls för minutläggning. Samtliga vapen utom allmålspjäsen byggs in i fartygen för att utsidan skall bli så plan som möjligt. Eldröret på allmålspjäsen kan av samma anledning fällas in då den inte används. Att ha vapensystemen inbyggda i skrovet medför många svårigheter. Bland annat vid avfyrning av robotar, då de avfyras i ett helt inneslutet system där både värme och avgaser går via slutna avgaskanaler ut på motsatt sida av fartyget.

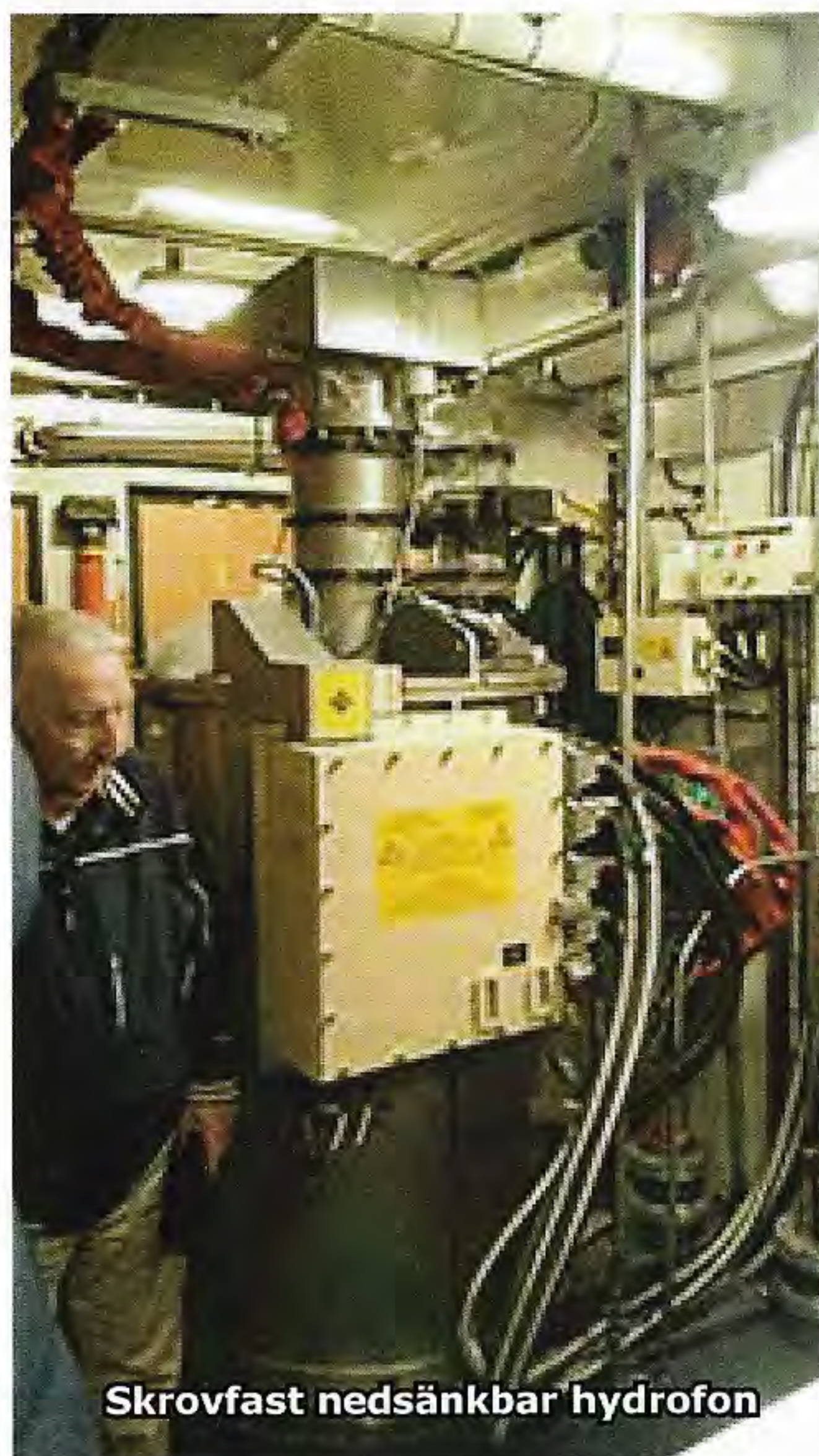
För att upptäcka och eldle-

Vid förtöjning kan ManO via en TV monitor på bryggan se utsidan och kajen

da är fartyget utrustat med ett stort antal olika sensorer: Spaningsradar Sea Giraffe AMB (Saab), Eldledningssikte CEROS 200 (Saab), Signalspaningsutrustning (ITT), Ubåts-jakt-system HYDRA (GDC, General Dynamics Canada), Variable Depth Sonar (C-Tech), Towed Array Sonar (Hydrosience Technologies), Skrofast sonar (C-Tech), Navigationsradar (Saab)

Det var inte möjligt att undgå bli imponerad av fartyget och av Lt M Andersson genomgång av dess potential.

Skrofast nedsänkbar hydrofon

Efter att under en styv timma blivit matad med fakta om kustkorvett typ Visby, var det dags för ett besök ombord på minröjningsfartyget Koster, där sergent Per Kjällström, andremaskinist ombord tog emot. Han berättar att Koster-klass är en fartygsklass inom svenska marinen. Klassbeteckningen används för fem minjaktfartyg i tidigare Landsort-klass som halvtidsmodifieras och får ny och modernare utrustning vad gäller minspårning, oskadliggörande av minor, stridsledning och navigation. Förutom huvuduppgiften minröjning kan båtarna göra insatser med minor, sjunkbomber och granater vid ubåtsjakt. De kan även utföra traditionell "manuell" minsvepning med vajrar och lägga ut egna minor. Båtarnas skrov är tillverkade i polyester kring en kärna av PVC-plast, vilket gör att de inte drar till sig minor och står emot detonationer bättre än andra material. Bland de modifieringar som inleddes i början av 2000-talet märks förbättrad sonar för att leta efter minor under vattnet, ett nytt stridsledningssystem och nya fjärrstyrda undervattensfarkoster. Fartygen i Kosterklass är även bestyckade med 40-millimeters automatkanoner med radarstödd eldledning, vilket ger dem ett mer avancerat luftförsvar än något annat

minröjningsfartyg i världen.

Fartygen har ett displacement på c:a 360 ton, längd 47,5 m, bredd 9,6 m 4 x Scania DSI 14 kopplade via remväxlar till två Voith-Schneiderpropellrar som ger en fart på c:a 14 knop. Besättningen utgörs av 5-6 officerare, 8-9 specialistofficerare, 14 gruppbefäl och sjömän som betjänar de olika vapensystemen som utgörs av Bofors 40 mm automatkanon 12,7 mm och 7,62 mm kulsprutor, eldledningsradar ArtE 726 och mindedekterings sonarer

Obemannad för undervattensbruk

Voith-Schneiderpropeller

upphov till korvettklassen Gävle. Precis som de andra två svenska korvettklasserna (Stockholmsklass och Visbyklass) klarar Göteborgskorvetterna strid både på och under ytan, samt i luften. De har ett avancerat stridsledningssystem som automatiskt kan utvärdera och avvärja hot utan att invänta mänskliga order. Förutom utrustning för signalspaning har Göteborgskorvetterna även olika typer av sonar för ubåtsjakt.

Atlas IMCMS-S och Atlas HMS-12M.

Det sista fartyget vi skall besöka är kustkorvetten HMS Sundsvall där två ciceroner Löjtnant Niclas Strömbeck och sergent Dennis Lönnqvist, tar emot. Korvetter är byggda för att vara lättroliga och passar utmärkt för mindre hav som Östersjön och Bottniska viken. De ursprungliga fyra fartygen i Göteborgsklassen byggdes mellan 1990 och 1993, när fartygstypen fortfarande kallades kustkorvett. I slutet av 90-talet byggdes dock två av dem (HMS Gävle och HMS Sundsvall) om och gav

Lt Niclas Strömberg berättar om fartyget

1/4 av besökarna efter en fullmatad dag

Under 2006 och 2007 ingick HMS Gävle och HMS Sundsvall i den första marina FN-styrkan någonsin, för att säkra farvattnen utanför Libanons kust. Det var första gången svenska korvetter deltog i en skarp internationell insats.

Efter att under en hel dag blivit matade med fakta om förbandets fartyg och övriga funktioner känner vi oss stärkta i att vi trots allt har en förmåga att, om det skulle vara nödvändigt kunna bita ifrån oss lite. Men det är för få enheter för att vi skall kunna hävda att vi har en trovärdig flotta.

Det är inte ofta man talar om hur viktig sjöfarten är för landets försörjning av livsmedel och annat som kommer till våra hamnar (mer än 90%). Beredskapslager är ett minne blott. Den civila lagerhållningen lever efter mottot "just in time". Minskade lager = lägre företagskostnader. Minering av inlopp/hamnar skulle få förödande konsekvenser för vår försörjning, våra resurser att svepa, röja och skydda importen skulle då inte räcka till.

Eftermiddagsfika i Marinstugan 12 mars

Vid pennan Linda Leibing-Hedén

Lördagen 12 mars hade vi bestämt att bjuda våra medlemmar till en träff ute vid vår marinstuga. Avsikten var då att berätta om våra marina antikviteter, en tillställning som blev väldigt lyckad – trots att vädret var molnigt och lite kyligt. Vi blev 15 deltagare, varav några som inte varit med i stugan tidigare och några som inte varit där på länge.

Nisse berättar mer om minor

Men roligast var den entusiasm med vilken Nisse, Eron och Rune tagit sig an sina uppgifter att berätta om föremålen. Och detta ledde i sin

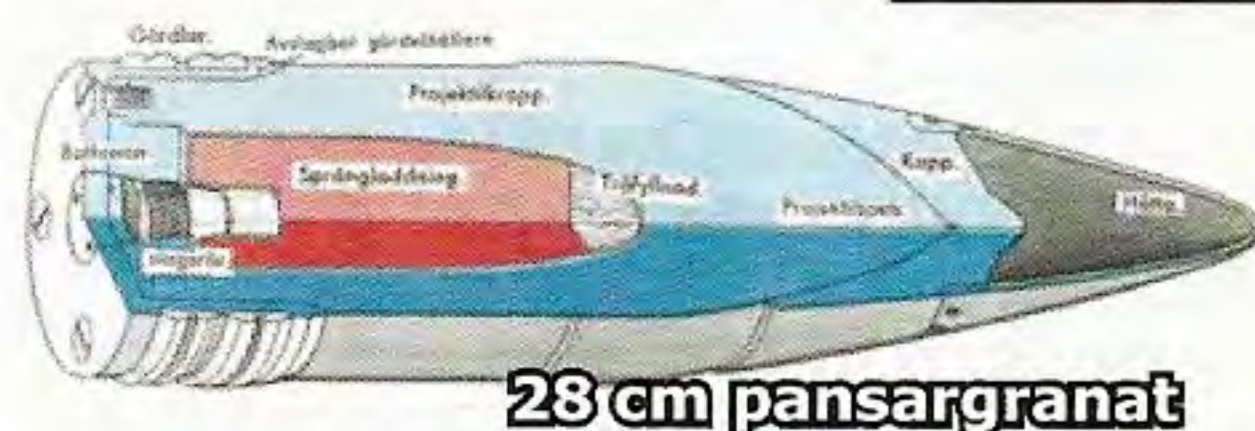
Åhörarna får fakta om äldre och nyare artilleripjäser och amunition

tur till stort intresse och engagemang för våra prylar från de övriga deltagarna.

Vi började utomhus vid minorna, där Nisse med stor sakkunskap berättade om dessa, sen fortsatte Rune lika kunnigt att berätta om kanonen och projektilen, herrarna presenterade regelrätta föredrag. Det blev dags att gå in i värmen där kaffet väntade. Elisabeth hade bakat läckra bullar som fick en strykande åtgång. Hon hade även bakat

Kaffe och kaka vid.....

28 cm pansargranat

ett lass med småkakor. Sonja hade rört ihop en kladdkakas smet som hon hållt ner i muffinsformar, även de mycket läckra. Nils fortsatte sedan inomhus med information om minor minsvepning och svarade på frågor. När kaffestunden var till ända krävdes

..... båda borden

en lättare ommöblering för att alla skulle kunna ta del av det bildspel om artilleri på flottans fartyg förr och fram i modern tid som Rune gjort i ordning. Slutligen berättade Eron lite om stugan dess tillkomst övriga prylar som ingår i inventarierna och inte minst en spännande och speciell tavla.

Alla var rörande eniga om att det hade varit en trevlig och intressant eftermiddag i kretsen av goda kamrater.

Red anm.

Föredraget som Nisse höll om minor/minsvepning går att läsa genom att kopiera/skriva in länken här nedan i er browser. Ni kommer då att komma till min Dropbox. Mappen "Filer" / "Flottans Män" som då kommer att öppnas. De två filerna kan ni öppna men inte redigera. I dropbox längst upp till hö öppnar ni filen. Längst upp till vä stänger ni filen. Bildspelet avslutas genom att klicka Esc. Möjligt att proceduren för att öppna, kan skilja sig mellan olika webbläsare.

<https://www.dropbox.com/sh/426wheibngk90uh/AACgOnJ7Yz5aAKW3Z5Je-QZPa?dl=0&preview=F%C3%B6redrag+om+sj%C3%B6minor.pdf>

Bildspelet om artilleri, lite skjutlära och kompasser når ni på samma sätt genom länken:

<https://www.dropbox.com/s/014s17fd4fjkr5j/Kanonen%20o%20lite%20till.ppsx?dl=0>

Om ni inte skulle lyckas med detta och är intresserade, kan ni ju alltid skicka en signal till st-media@telia.com så kommer ni att få länkarna i ett e-brev.

Soppkvällen 30 mars

Vid pennan R Stang

Enlig anmälningslistan såg det ut att kunna bli en rekord kväll. Fyrtiofyra hade anmält att de skulle komma. Ett intressant föredrag om Järflotta och Mickes goda fisksoppa hade med stor sannolikhet bidragit till att så många ville närvara denna kväll.

I gästlistan hittade vi en del för oss nya namn, några från vår egen förening och några vars bärare visade sig komma från FM Södertälje och även ett par långväga gäster från grannlandet Norge. Alla med ett marint förflutet. Mycket och trevligt mingel och det gavs tillfälle

Mingel

att prata med några man inte träffar så ofta vilket är väldigt trevligt eftersom man har gemensamma minnen från gamla tider.

Strax innan soppan dukades fram tog ordförande Kjell till orda och hälsade alla de närvarande välkomna till kvällens begivenhet, och förutskickade att vi denna kväll skulle

bli väl undfägnade med såväl god mat som ett stort mått av kulturhistoria. Han presenterade därefter de två föredrags-hållarna och de gäster som kom från Södertälje och Norge. Efter sedan detta var överstökad kallades vår äldste medlem född 20/2 1926, 90-åringen Lennart Hollstrand fram och fick emotta en tavla. En stor applåd för den vitale och pigge Lennart.

Två sjuttiofemåringar stod sedan på tur att få varsin tavla, Kurt Erik Forselius och Jörgen Boye födda samma år, samma månad med en dags skillnad. Kurt Erik en dag äldre.

90-åringen Lennart

Mingel

Så även KE Forselius

När så allt gratulerande var överstökad var det dags att bänka sig vid borden och njuta av den goda och vällagade fisksoppan. Som vanligt backades det friskt, för det var ju så himla gott.

Jörgen Boye får ett bevis på sin ålder

Bror Schwieler Elisabet Johansen Jörgen Boye

Bror Schwieler som jag första gången kom i kontakt med, var när han tjänstgjorde som manöverofficer (ManO) på jagaren Småland 1968 -- 1970, inledde med att berätta lite om sig själv och sin bakgrund. Kurs 65 på KSS, ytattack på jagare och torpedbåtar, 46:e patrullbåtsdivisionen, Nyman och Schultz, Compass och har varit sommarboende på Järflotta sedan 1983.

Namnet Järflotta kommer inte av "örlog" som i krig och flotta, även om det finns nära

knytningar historiskt sett. "Jär" står för branta berg och klippor och "flotta" står för flata ängar. Alltså ön som kännetecknas av branta berg och låga ängar.

Ön har funnits i familjen Brodins ägo sedan tidigt 1900-tal, familjen kommer ursprungligen från trakterna av Sundsvall (Tynderö) och Gävle. I 14 generationer har man ägnat sig åt skepp, fiske, sjöfart, varv, skog, sågar, porslin, bärningsbolag, skeppsrederi mm. Erik Olof Brodin var den som under tidigt 1900-tal köpte Järflotta, han själv bodde då på Herrhamra. Yngste sonen Olof / Olle / Ryttarn var den som sedan tog över och idag är det hans son Janne som driver det hela. Ön är naturreservat sedan 40-talet. På Långsudd låg gamla Landsorts fyr. På utsidan vilar vraken av Riksnnyckeln och Resande Man, upptäckaren av Vasa skeppet, Anders Franzen vistades ofta på ön, estniska flyktingar kom under kriget och flera blev bofasta på ön, polska ubåtar sökte Sverige när tyskarna anföll -39 och de internerades senare i Mariefred.

På ön är 42 ha öppet jordbrukslandskap, 300 ha skog och 350 ha ängar och berg. 90 personer var bofasta på ön 1890-tal, man odlade mest havre för djuren, brödsäd, potatis och jordgubbar. Under kriget var över 600 man förlagda på ön, en bra inkomstkälla för öns egna produktion.

I vattnen runt ön har man alltid bedrivit fiske. Ej att förglömma det rika strömmingsfisket under 1500-talet.

Ålfiske har länge bedrivits på ön. Med moderna flytgarn fiskades som mest 18 ton ål, normalt låg fångsten mellan 10 -13 ton.

Näten sattes på utsidan av ön, som mest 8-10 nät som var 20 m höga och 70 m långa. Ålen vittjades via en strut från ålgården med en öppen fiskebåt, 8 ggr 3m med sump. Vid Lökvik låg de större sumparna som vid leverans bogserades intill Rösäng och ålabilen från Åhus. Fiskare som jag mött var Söderblom och Bryner och förstås den underbare Svenne Pröjsan.

Jörgen Boye tar vid och börjar berätta om den roll Järflotta utgjort i försvaret av landet.

Havsbandslinjen hette den linje kustbefästningar som man började bygga mitten på 1930-talet. 1939 när kriget utbröt fann man att fasta kustförsvaret av inloppen till Södertälje och Nynäshamn här i södra skärgården var alldeles för svagt. Här skulle i hast byggas vad man kallade ett svårt fjärrstridsbatteri. Efter överväganden mellan placering Nåttarö eller Järflotta, valdes det senare alternativet. Batteriet ansågs mer skyddat för bekämpning här. 1940-1943 byggs under stora praktiska vedermödor Batteri Järflotta med tre 24 cm pjäser i tre olika berg på öns sydsida. Man fick delvis utnyttja äldre

Bror Schwieler och Jörgen Boye avtackas

befintlig materiel – eldrören togs från Oscar Fredriksborg – och Bofors byggde nya lavettage. Skottvidden var 22 km och enligt f d KA1-chefen och författaren till 'Havsbandslinjen 1939-1945', Urban Sobéus, klarade man av att få iväg ett skott c:a var tredje minut. Pjäserna genomgick en snabb omkonstruktion för att kunna bekämpa också hamnanläggningarna i Nynäshamn för det fall att fienden fått fäste där. 605 man inkl. närförsvaret var förlagda på ön. 1948 inträffade under vad som benämndes 'teknisk skjutning'

en svår olycka med 3.pjäs, nu museipjäsen. 9 man omkom. Boende på Järflotta gård 500 meter därifrån berättar att ett gult moln steg upp från pjäsen. Sedan hördes skriken från överlevande. Efter ombyggnad provskjuts pjäsen igen. Samtlig personal hukade i betongvärnen bortom pjäsen och första skott avfyra genom att pjäschefen i ett värn drar i ett långt rep till utlösningmekanismen. Gamla skjutprotokoll som hittats visar att man under 1950-talet övade bekämpning av sovjetiska fartyg, kryssare av Sverdlavklass med jagargrupp, u-båt i ytläge och slagskepp. Batteri Järflotta lades ner mitten av 1950-talet.

1987-88 moderniserades och hemligstämplades igen bergrumsanläggningen med ett 20-tal rum under den avvecklade pjäsen och utgjorde sannolikt en alternativ stabsplats för Södertörnsbrigaden. Några år senare töms anläggningen och skrotas hela det nya innanmätet. Idag vilar pansardörrarna bakom 20 cm betongsula och ett par kubikmeter sand.

Fotnot: Fortifikationsverket äger pjäsen – statligt byggnadsminnesmärke - och omgivande mark. Pjäsen har målats om interiört och exteriört samt kommer i år att få en informationstavla uppsatt. Besökare lägger till med egen båt i Sågvikens Promenad c:a 700 meter upp på berget. Tillsyn sköts av 'kanonfogde' Jörgen Boye, mobil 070 5299500.

Efter det att Bror och Jörgen blivit vederbörligen avtackade med rungande applåder och var sin blombukett var det för en del dags att dra sig hemmåt.

Som vanligt var det dock några som inte hade hunnit ventilera allt och därför dröjde sig kvar. Något som enligt min uppfattning talar för hur värdefulla dessa träffar är för våra medlemmar som upptäckt att de förekommer. Vi har fortfarande en hel del medlemmar som ännu inte förstått detta, något vi arbetar hårt med att försöka rätta till.

Fm Nynäshamn besöker Musköbasen

Vid pennan Håkan Hedén med stöd av Linda

Samling utanför matsalsbyggnaden

Besöket på Musköbasen guidades av Bertil Oskarsson och var en uppföljning av hans tidigare föredrag i ämnet under en av våra soppkvällar. Han biträdde under presentationen av sin kollega, Inge Zetterlund.

Besöket på det f.d. örlogsvarvet Gullboda, Muskö genomfördes enligt agendan. Min personliga första upplevelse av Muskö anläggningen var för 45 år sedan, 1969, då jag i samband med utflyttningen från örlogsvarvet i Stockholm blev kommanderad att delta i flytten. Mina minnen från den tiden är något diffusa varför det var intressant att få återuppleva platsen. Första intrycket av ankomsten blev anmälan till vakten som numera sköts av Securitas. Det tidigare ljusstingade vakhuset var nu omvandlat till svarta ogenomskinliga glasrutor som gav ett spökligt och opersonligt intryck. Jag ombads via högtalare att lägga min och hustruns legitimation i en liten öppen lucka för kontroll och samtidigt varnad att akta fingrarna när luckan slog igen. Efter en liten stund återlämnades id-handlingarna och vi fick klartecken att resa vidare in till matsalen där vi skulle börja vår sight-seeing. Totalt var vi 24 besökare av vilka de flesta någon gång tjänstgjort på Muskö. Dagens aktiviteter började med lunch i den fina matsalen. Dagens rätt var torsdagsöverraskningen – ärtsoppa och pannkakor- försvarets traditionella måltid på torsdagar som säkert väckte nostalgiska tankar hos många. Det smakade utsökt gott och det fanns inget att erinra om kvaliteten.

Besöket Agenda Flottans män Nyn

- 1130 Ankomst Gullboda
- 1145-1230 Lunch
- 1230-1330 Presentation i föreläsningssalen
- 1330- Promenad till "T0", Vandring i berget, T1-T4
- 1430 Tåg "T0" DriftC → D2 → Kaj C → Matsalen

NYNÄSHAMN
FLOTTANS MÄN
Kommunikation, Utvärdering, Utvärdering

FMV

Musköbasen kort historik

- 1948 31 augusti, Målby 1:5 försäljs till staten
- 1950 21:a november, Bygget startar, 1:a salva
- 1951 Förslag flytt till Muskö av Örlogsbasutredningen (1948)
- 1953 8 apr Beslut om flytt av Örlogsvarvet från Beckholmen till Muskö
- 1955 sept M14 provläggs, SBJ torrsätts
- 1959 Basen utformas med beslut
- 1963 Beslut om Risdal
- 1965 Kostnad 294Mkr (idag c:a 5Mdr kr)
- 1967 J18 HMS Halland dockas, avlämning startar till Marinförvaltningen(FortV/Marinförvaltningen)
- 1969 30 sept Hamnen klar, officiell invigning
- 2004 Beslut om MarinBO avvecklas, En Marinbas
- 2007 Marinvarvets vht övertages av KAB
- 2014 Teknikkompaniet går in i FMV, KAB-SAAB

Efter lunchen fick vi en historisk presentation om anläggningen i föreläsningssalen enligt bild till vänster.

Historiken spänner över åren 1948 till 2014. En ständig utveckling av aktiviteter skedde fram till år 2004 då det beslutades att avveckla marinens engagemang på basen. Det innebar stora nedskärningar av personal och aktiviteter. En del civil verksamhet etablerades men anläggningen är underutnyttjad idag och ger ett närmast ödsligt intryck. Det fanns tidvis tankar på en total nedläggning vilket skulle ha varit ett slöseri med resurser av monumentala mått.

Efter presentationen erbjöds vi vandring i några av tunnlarna. Det är en imponerande anläggning insprängd i berget med kraftiga

Bertil pekar ut sin nuvarande arbetsplats, kanslihuset

stålportar och slussar, allt byggt att motstå ett kärnvapenanfall. Kontorsdelen, ett trevåningshus, vilar inte direkt på berget utan står på "kuddar" för att motstå yttre chockvågor.

Vår vandring började i huvudtunneln med en lång promenad fram till kontorsutrymmena. Gången kantades hela vägen av vackra väggmålningar som avslutades vid entrén till kontoren med två fina målningar av Älvsnavsmonumentet och det historiska skeppet Vasa, båda med anknytning till Muskö, dit den senare dock aldrig an-

gjorde. Konstnären till nämnda verk är vår egen marinmålare Lars-Åke Svenheden som efter sin pension arbetat med detta. Det hela gav ett mycket levande intryck som inte fanns på min tid.

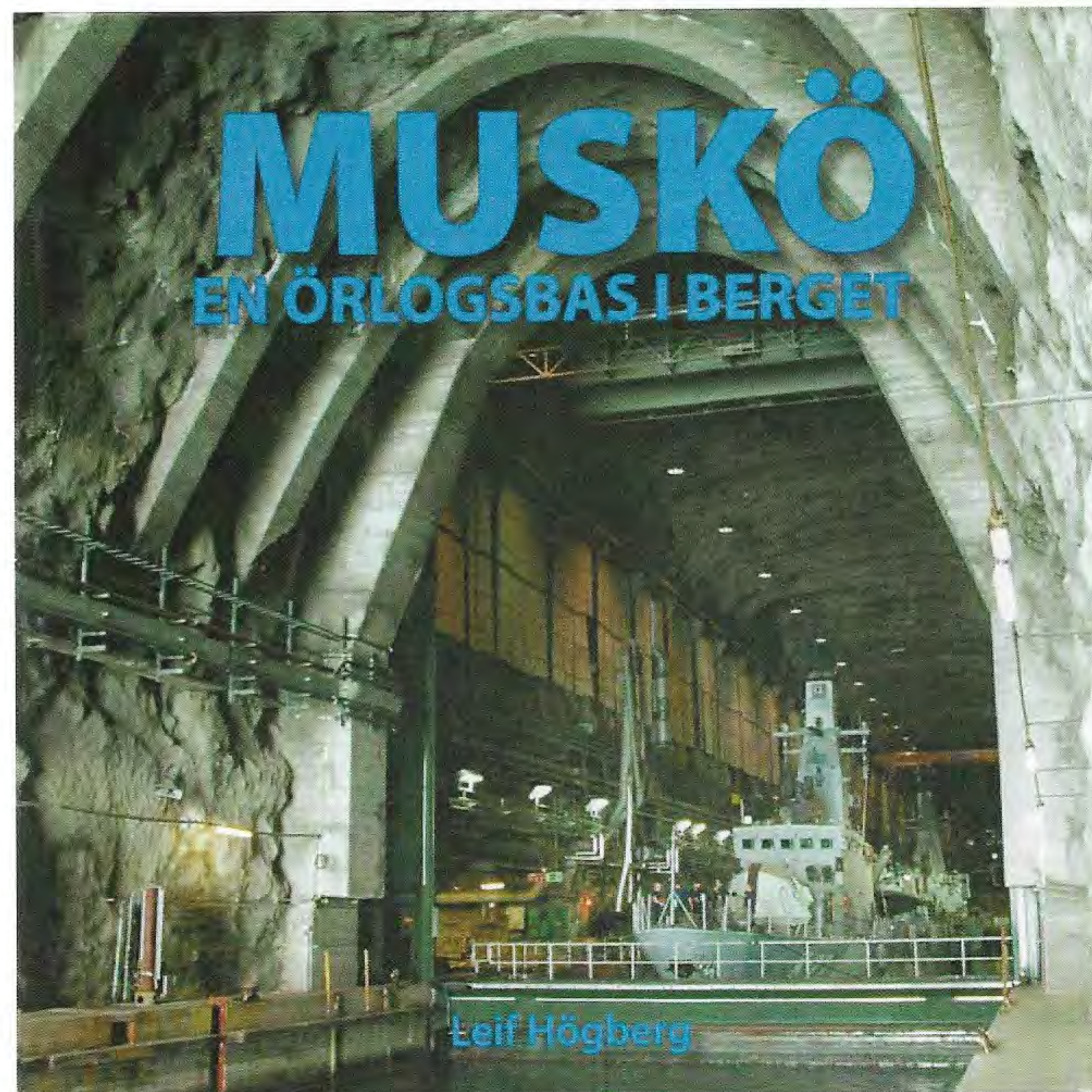
Kontoren består av fyra tunnlar med ett antal små men trevliga kontorsutrymmen som dock saknar fönster. Jag tjänstgjorde under en kortare period i ett av kontoren. Mitt bestående minne från den perioden är att inträdet i berget på morgonen under vinterhalvåret skedde i mörker liksom även utträdet på kvällen. Den enda glimt av dagsljus som stod till buds var under den korta promenaden mellan berget och matsalen.

Av de fyra kontorstunnlarna används bara en delvis idag för kontorsarbeten, därav känslan av ödslighet och resursslöseri. Vår vidare vandring i bergets verkstäder förstärkte den känslan. En viss aktivitet förekom i en del verkstäder med ett minimum av arbetare. Flera verkstäder låg helt nere. Utrymmena gapade öde och maskinerna var tysta. I ett enormt förrådsutrymme fanns bara skelettet kvar av ställningar för hyllor som härbärgerat reservdelar av alla de slag. En av våra besökare hade varit med om att leverera hyllsystemen. Det hade krävts tre stora långtradare för att leverera installationen. Besöket avslutades med en tur med "Blå tåget" till de insprängda dockorna där fartyg kunde få underhåll helt skyddade från omvärlden och fortsatte sedan vidare ut i det fria till hamnen där ett antal fartyg fanns förtöjda och avslutades där den började vid matsalen.

Under resans gång blev det uppenbart att flera deltagare engagerade sig på olika platser där gamla minnen gjorde sig gällande och man kom ihåg händelser från sin tjänstgöringstid.

Det bestående intrycket är att vi besökt en kraftigt underutnyttjad anläggning där landets styre förlösat enorma resurser. Det har periodvis funnits planer på att helt lägga ner anläggningen vilket enligt min uppfattning hade gränsat till total sinnesförvirring. Dock finns några ljusglimtar i eländet. Bertil berättade om en del antydningar till nytt intresse för ett bättre utnyttjande av anläggningen. Det bekräftades av vissa tecken på upprustning som påbörjats bl.a. i form av målningsarbeten.

Ett mycket intressant och givande besök som för tanken till våra politiker att besinna sig och ta till vara befintliga resurser.

Red anm:

För er som är intresserade finns utmärkt välskriven bok av Leif Högberg som ger den historiska bakgrunden till varför verksamheten vid Galärvarvet i Stockholm flyttades. Leif tar i olika kapitel med rubriker som HÅRSFJÄRDEN - den marina närvaron, MUSKÖ - en ö och en marinbas, EN STAD UNDER JORDEN, VERKSAMHETERNA, DOCKORNA, FARTYG I BERGET o s v .

Leif har i ord och bild upp följt upp historien om örlogsbasen från tiden före första sprängsalvan, till beslutet om nerläggning som en följd av försvarsbeslutet 2004.

Leif skriver även i sin bok om hur verksamheten vid den f d marinbasen bedrivs i dag. Boken utgiven av förlaget FORT & BUNKER och har ISBN Nr 91-976075-0-9

Rolf Edvin Blomquist

* 12 juni 1937

† 15 mars 2016

En medlem har lämnat oss. Rolf avled oväntat och hastigt efter en kortare tids sjukdom. En chock för oss alla som kände honom. Rolf gick med som medlem i Flottans

Män lokalförening i Nynäshamn 2002 och bidrog där med många, som han uttryckte det, "helt osannolika historier" från sin tjänstgöring i flottan.

På tidigt -70 tal lärde jag känna honom när vi med stor möda knåpade ihop optimistjollar till våra telningar som de sedan med varierande framgång lärde sig att behärska.

Rolf var stabschef på Muskö under ubåtsjakten på Hårsfjärden, där jag deltog med Urd. Vi var

utrustade med en analysutrustning och hade en indikation nära oss, som rapporterades in. Strax efteråt blev jag uppringd av Rolf som frågade om vi klarade av ett anfall med sjunkbomber. Mitt svar blev "Ja", "Men det kommer att bli nära" sa Rolf. Och det blev det, men för vår del led vi ingen skada. Minnena är många och trevliga av Rolf och de lever på olika sätt kvar hos oss för all framtid. Vi tänker givetvis på hans hustru Frauke, barnen Anders och Ann-Christine med familjer och brodern Lennart, vad förlusten av en make, far och broder innebär av sorg och saknad.

Det var många som ville ta avsked av Rolf. Ett i det närmaste fullsatt kyrkorum var ett tydligt bevis på hur uppskattad han varit som kamrat, kollega och vän. Vila i frid Rolf.

MARINSTUGAN

Vår Marinstuga får nu en riktig ansiktslyftning. Vår nye stugfogde Björn gör en fantastisk underhållsinsats såväl inomhus i stugan som runt omkring på tomten. Björn har renoverat och målat nytt i sovrummet. Nu inbjuds det verkligen att stanna kvar och sova över i stugan. Björn har även påbörjat arbetet med att demontera de gamla vattenradiatorerna och ersätter dem med nyinköpta elradiatorer. De gamla vattenradiatorerna var fulla med rostflagor, inte att undra på att systemet inte fungerade. Elpannan som satt monterad i köket har demonterats och den skall vi försöka att sälja så vi får in lite pengar till fortsatt renovering.

Målning och renovering inomhus kommer att fortsätta efter sommaren. Notera att Björn har bjudit på inomhusfärgen till stugan!

Nu framåt under den varmare årstiden skall vi iordningsställa på tomten. Björn har de senaste veckorna röjt sly på tomten mot sjön. Han har mycket att elda upp någon lämplig dag.

Till vårens arbetsdag den 11 juni så skall vi ta oss an lite målning av såväl stugan som boden. Terrassen mot sjösidan skall få sig en ordentlig upprustning, hängrännor och stuprör skall få en översyn och kanske vi hinner med att byta en del takpannor på stugan och boden.

Nu är det verkligen inbjudande att ta sig en dag ute vid Marinstugan och vi uppmanar alla medlemmar att besöka stugan och få sig en lugn dag ute i naturen. Stanna gärna kvar och ligg över i det fina sovrummet.

Kontakta någon av oss i styrelsen eller stugfogden så att ni får koden till larmet. Avser ni att ligga över i stugan så boka in tid hos Björn.

Ni når honom på tfn nr 070-636 32 15

Ni är alltid

Välkomna

att besöka stugan

**FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11
I NYNÄSHAMN**

